

Anniversarji

L-Oasi tal-Vajringa!

Il-Librerija Pubblika ta' Għawdex tagħlaq

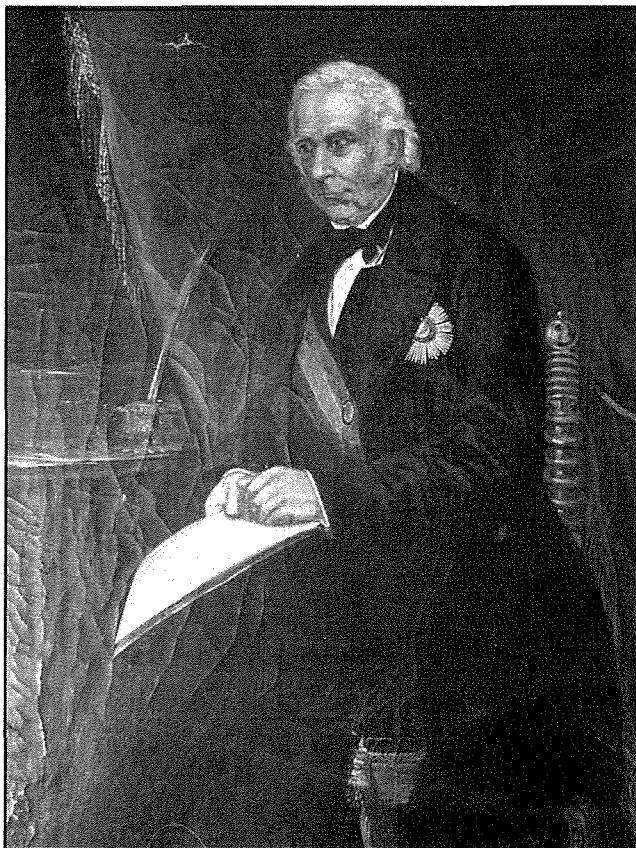
170 Sena ta' Storja u Kultura "tal-ktieb"

riċerka ta' JOSEPH W. PSAILA

Fil-Belt Victoria, fi Triq Vajringa hemm il-Librerija Pubblika ta' Għawdex. Min jittla' d-disa' u tletin targa u jidhol fiha jsib ruhu mdawwar mill-art sas-saqaf bil-kotba, f'oasi ta' skiet u arja li tqanqal il-hajra tal-qari, l-istudju u r-riċerka. Joseph W. Psaila li, bħal hafna oħrajn li jhobbu l-ktieb iżur lil din l-oasi regolarment, gabar dan it-tagħrif dwar il-Librerija Pubblika sabiex iservi ta' stedina halli aktar nies jinqdedw bis-servizz eċċellenti li toffri din il-Librerija. Jixtieq ukoll li dan it-tagħrif ikun rikonoxximent lill-istaff tal-Librerija li jgħożżu kull ktieb u dokument bħala teżor u li jilqgħu b'entużjażmu lil kull min jirrikorri għas-servizz tagħhom.

Storja ta' 170 sena

Il-Librerija Pubblika taf il-bidu tagħha 170 sena ilu, meta grupp ta' 38 professjonist iltaqgħu nhar is-Sibt, 23 ta' Marzu 1839 u waqqfu *Gabinetto di Lettura* li aktar tard giet imsemmiha *Libreria di Societa'* għall-użu personali tagħhom. Wara 14-il sena dawn il-membri fundaturi għaddew il-librerija privata tagħhom lill-Gvern kolonjali bil-kundizzjoni li tiġi vvotata s-somma ta' erbghin lira sterlina għax-xiri ta' kotba. Bl-approvazzjoni tal-Gvernatur **Sir William Reid**, giet ivvotata s-somma ta' ħamsin lira sterlina għax-xiri tal-kotba. Il-Librerija Pubblika fetħet il-bibien għall-pubbliku nhar it-Tnejn, 21 ta' Novembru 1853.

Bħala rikonoxximent lill-Gvernatur Reid, fl-1860 saret pittura tiegħu flimkien ma' oħrajn fosthom tal-Gvernatur Le Marchant, ta' Sir Adrian Dingli u ta' missieru, Sir Paul Dingli, li tqiegħdu f'post prominenti fis-sala ewlenija.

Il-Librerija Pubblika sa mit-twaqqif tagħha, mxiet minn lokal għall-iehor, jiġifieri minn Triq Agius de Soldanis għal Triq il-Librerija, fil-belt Victoria, fejn damet għal 36 sena.

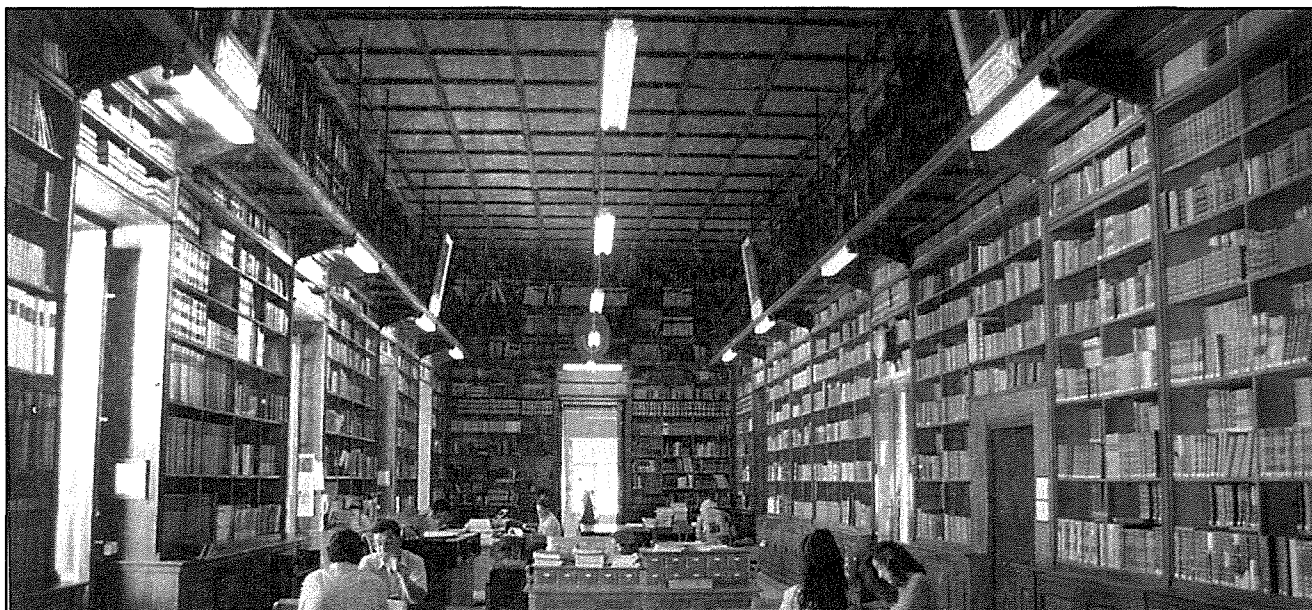
Fuq disinn ta' Mons. Giuseppe Farrugia, it-tieni Bibljotekarju, inbniet is-sala fuq l-ewwel sular ta' l-iskola primarja fi Triq Vajringa, sabiex takkomoda Librerija Pubblika. Dan il-bini kien gie mbierek minn Mons Giovanni Marija Camilleri, Isqof ta' Għawdex ta' dak iż-żmien, nhar il-Ħamis, 5 ta' Novembru 1893. Il-ftuħ uffiċjali sar nhar it-Tnejn, id-9 ta' Marzu 1896. Għad li dawn kienu żminijiet meta l-policy tal-Gvern tal-ġurnata kienet li jikri postijiet mingħand il-privat għall-htieġa tal-uffiċini tiegħu, però rigward il-Librerija Pubblika, nhass li kien wasal iż-żmien li għandha tingħata attenzjoni xierqa u nbniat din is-sala għal dan il-għan.

Mitt sena wara dan l-avveniment, kien gie mfakkar b'esebizzjoni dwar l-istorja tal-Librerija Pubblika, b'irħama kommemorattiva u b'kunċert mill-Orkestra Nazzjonali.

Mal-milja taż-żmien, bl-iżvilupp tal-kollezzjonijiet u minħabba nuqqas ta' spazju, is-sezzjoni tas-self tal-kotba, nhar il-Ħamis, 10 ta' Frar 1983 giet trasferita fi tliet swali f'parti mill-kumpless tal-Ministeru għal Għawdex. Barra dan saret estensjoni fl-istess librerija pubblika sabiex takkomoda l-Arkivju Nazzjonali / Sezzjoni Għawdex. Dan gie miftuħ uffiċjalment għall-pubbliku nhar il-Ġimgħa, 24 ta' Novembru 1989, fl-okkażjoni tal-25 anniversarju ta' l-Indipendenza ta' Malta.

Organizzazzjoni hajja

Kollezzjoni – Il-Librerija Pubblika mhix xi mużew (għad li ġew żminijiet li serviet ta' mużew qabel infetaħ

il-mużew fiċ-Ċittadella), iżda hija organizzazzjoni haġja u għaldaqstant trid tiġi mantenuta.

Dan qed isehh bl-introduzzjoni ta' servizzi u bix-xiri kontinwu ta' kotba ġodda, immirati għall-htigijiet ta' kull żmien għal kull sezzjoni tal-pubbliku. Fil-fatt il-parti l-kbira tal-kotba jinxtraw fuq suggeriment tal-pubbliku stess.

Melitensia – Din is-sezzjoni hija meqjusa bħala l-aktar waħda prestigjuża, tkopri kotba stampati fil-gzejjer Maltin u oħrajn miktuba dwar il-gzejjer Maltin, però li ġew stampati barra minn Malta.

Il-Librerija Pubblika ta' Għawdex, bħal-Librerija Nazzjonali hija depożitarja skont il-liġi tal-1925 tal-materjal kollu li jiġi stampat fil-gzejjer Maltin. Dan ikopri l-kotba, il-ġurnali u l-*magazines*. Dawn ta' l-aħħar jiġu lligati f'volumi fil-legatorija ta' l-istess librerija. Dan ma jfissirx li ma hemmx kotba jew ġurnali li jmorru lura mill-1925. Infatti l-aktar ktieb prestiggiuż dwar il-gzejjer Maltin li jmur lura għas-sena 1536 huwa kopja ta' Jean Quintin d'Autun *Insulae Melitae Descriptio*, stampat fl'1536. Oltra dan, l-ewwel ġurnal li hawn fil-Librerija Pubblika jismu *Il Mediterraneo* (Awwissu 1838).

Pubblikazzjonijiet dwar Għawdex – Sezzjoni mill-*Melitensia* tinkludi kotba dwar Għawdex in generali u anke dwar l-irhula individwali. Din qed tiġi sostnuta b'materjal mitbugħ mill-Kunsilli Lokali u mill-parroċċi rispettivi, b'kotba ġodda li għalkemm jittrattaw dwar il-gzejjer Maltin b'mod generali, ma jonqsux li jagħtu attenzjoni xierqa lill-gżira t'Għawdex. Din is-sezzjoni hija mfittxa hafna mill-istudenti għall-*projects* u anke minn barranin li jkun jixtiequ jafu iżjed dwar il-Gzejjer Maltin, b'mod speċjali dwar Għawdex.

Kotba Akkademiċi – Barra is-sezzjoni tal-Melitensia hemm ukoll is-sezzjoni tar-riferenza. Din tinkludi kotba akkademiċi, bħal enciklopediji, dizżjunarji, almanakki u *year books*. Din ta' kull sena qed tiġi msaħħa bix-xiri ta' kotba dwar sugġetti li qed jiġu studjati minn studenti li qed jattendu skola terzjarja. Fosthom insibu kotba tas-

soċjoloġija, psikoloġija, *business, accounts, economics, management*, storja, eċċ.

Servizzi

Il-Librerija Pubblika hija frekwentata minn kull sezzjoni tal-pubbliku, minn studenti primarji, sekondarji, terzjarji, kif ukoll mill-pubbliku generali. Infatti, madwar 1,000 item ta' riferenza kull xahar jiġu mgħoddija lill-pubbliku għar-riċerka. Dawn jinkludu ġurnali, *magazines*, kotba dwar l-istorja ta' Malta, kotba akkademiċi, rapporti u statistiċi tal-Gvern, u materjal ieħor għall-*projects*. Minhabba l-fatt li dan il-materjal ma jstax jiġi mislul barra mil-Librerija Pubblika, teżisti l-faċiltà ta' fotokopji.

Il-pubbliku fir-riċerka tiegħu, barra l-materjal stampat għandu wkoll aċċess għall-informazzjoni minn fuq l-Internet. Dan huwa provdut b'xejn għajr għall-*printouts*, permezz ta' 14-il PC. B'hekk ir-riċerkaturi għandhom aċċess għall-informazzjoni elettronika. Minbarra dan jingħata servizz ta' *videos* u CDs ta' natura edukattiva u informattiva li wiehed jista' jara fil-post stess. 'Il fuq minn 400 persuna fix-xahar jagħmlu użu minn dan is-servizz.

Minbarra l-materjal ta' riferenza għar-riċerka, l-Librerija Pubblika toffri wkoll tagħrif aġġornat dwar korsijiet, sejhiet għall-postijiet vakanti mal-Gvern u l-privat, tagħrif dwar il-lokalitajiet, u kull xorta ta' informazzjoni oħra ta' natura edukattiva.

Promozzjoni tal-'ktieb'

L għajta nofs il bejgħ. Naturalment, mhix il-*policy* tal-Librerija Pubblika li toqgħod tistenna li l-pubbliku jisir jaf waħdu dwar il-Librerija. Ta' kull sena, jiġu organizzati *Żjajjar ta' Orjentazzjoni* għall-istudenti li jattendu l-iSkejjel Primarji u Sekondarji. Infatti matul is-sena, ġew 800 student. Fil-każ ta' *żjajjar* minn Skejjel Primarji, dawn kien hemm drabi fejn l-istudenti kienu akkompanjati mill-istess ġenituri. Waqt dawn iż-*żjajjar*, l-istudenti barra li tingħatalhom informazzjoni verbali u miktuba dwar is-servizzi tal-librerija, tingħatalhom l-opportunità li jressqu s-suggerimenti tagħhom. Għal kull *żjara* qed tiġi

mtellgħa wirja ta' kotba, filwaqt li l-istudenti jaqraw siltiet mix-xogħlijiet tagħhom u siltiet minn kotba.

Jittellgħu wkoll wirjiet dwar awturi u xogħlijiet rispettivi tagħhom kif ukoll dwar avvenimenti storiċi.

Ta' kull sena il-Jum Dinji tal-Ktieb li jaħbat nhar it-23 ta' April, qed jiġi mfakkar b'wirja ta' kotba godda li tkun tinkludi kotba fuq diversi suġġetti, kotba ta' natura edukattiva, rikreattiva u ta' informazzjoni kif ukoll kotba b'diversi lingwi ndirizzati għall-istudenti sekondarji. Dawn il-kotba wara li jiġu proċessati, aktar tard jintbagħtu fil-*Gozo Lending Library*, fit-12-il *Branch Libraries* fosthom waħda fl-Isptar Generali ta' Ghawdex sabiex jiġu mislufa filwaqt dawk ta' natura akkademici jinżammu fil-Librerija Pubblika għall-konsultazzjoni.

Barra minn hekk, il-Librerija Pubblika qed tiftaħ il-bibien tagħha għall-pubbliku fl-avvenimenti kulturali li qed jinżammu f'Ghawdex fix-xahar ta' Mejju fl-*Lejliet Lapsi / Notte Gozitana*.

F'daž-żmien tat-teknoloġija l-ġdida

Bl-introduzzjoni tal-kompjuterizzazzjoni fil-proċess tal-kollezzjoni, saret qabza fil-kwalità. Infatti l-pubbliku minn daru stess, bl-użu tal-internet, għandu aċċess għall-katalogu elettroniku tal-Librerija Pubblika, tal-*Gozo Lending Library*, tal-*Branch Libraries*, tal-Librerija Nazzjonali u ta' diversi Libreriji Pubbliċi f'Malta, li jkopri parti sostanzjali mill-kollezzjoni tal-Librerija Pubblika. Wieħed għandu l-opportunità li jista' jfittex bl-isem tal-ktieb, awtur, suġġett jew serje. Wieħed jista' jkollu aċċess għal din l-informazzjoni permezz tas-sit elettroniku *opac.libraries.gov.mt*. Tajjeb li wieħed jinnota li l-użu tal-internet mhuwiex inaqqas mill-interess fil-qari, anzi matul is-sena 2009, is-self tal-kotba f'Ghawdex irregjistra żieda ta' 1,200 fuq is-sena preċedenti. Beda l-proċess sabiex anke servizzi offruti fil-*Branch Libraries* jiġu kompjuterizzati.

Proġetti għall-gejjieni

Hemm il-ħsieb li l-Librerija tkompli taggorna ruhha mal-eżiġenzi ta' żminijiet bħala ċentru ta' informazzjoni għall-komunità.

- Għaldaqstant il-Librerija tilqa' s-suggerimenti jew ilmenti mressqa mill-pubbliku.
- Tagħmel l-aħjar użu mis-servizzi elettronici, bħall-internet u l-katalogu elettroniku li qed jiġu utilizzati

minn studenti, adulti u saħansitra minn Maltin u barranin li jkunu għal xi żmien fil-gżira ta' Ghawdex.

- Iggib 'il quddiem is-servizz personalizzat, fejn kull ricerkatur ikompli jingħata servizz ta' kwalità, b'riżultat ta' żieda fin-numru ta' persuni ta' kull età u klassi.
- Il-Librerija tkompli wkoll tilqa' s-suggerimenti tal-istudenti u tal-għalliema fix-xiri ta' kotba akkademici u oħrajn ta' natura rikreattiva jew edukattiva għall-*Gozo Lending Library* u l-*Branch Libraries* minn fejn ikunu jistgħu jiġu mislufa.

Il-Librerija Pubblika għandha post sinifikanti fil-progress tal-Gżira Ghawdxija. Dan huwa dovut għall-fatt li hija qed isservi ta' post fejn it-tagħrif u l-għarfien qed jiġu trasmessi lin-nies u u b'hekk tagħti kontribut siewi għat-titjib fil-kwalità tal-ħajja.

Kelma ta' apprezzament tmur lejn il-librara u l-istaff kollu li fuq medda ta' daqstant snin iddedikaw hidmithom sabiex igħibu 'l quddiem din l-istituzzjoni edukattiva. Fl-1999 il-hidma tal-Librerija Pubblika giet rikonoxxuta mill-Uffiċċju tal-Prim Ministru bl-għoti ta' Servizz ta' Kwalita'. Dan ma kienx ikun possibbli mingħajr is-sostenn morali u finanzjarju min-naħa tal-Ministeru għal Ghawdex u mill-fiduċja shiħa li tgawdi din l-istituzzjoni edukattiva fost il-poplu Ghawdxu u saħansitra anki fost bosta Maltin u residenti barranin li bosta drabi jutilizzaw is-servizzi offruti.

Għaldaqstant il-Librerija Pubblika ta' Ghawdex mhijjex il-katnazz li jostor it-tagħrif u l-għarfien iżda hija ċ-ċavetta li tiftaħ orizzonti godda lil kulmin jithajjar jersaq lejha.

Esperti fis-servizzi tal-vjaġġar...

TravelServices
LIMITED

A member of the **KDM** Group

- Ġiti...
- **Cruises...**
- Tiljiriel... anke tal-Low Cost
- **Lukandi... u akkomodazzjoni oħra**
- Kiri tal-karozzi u hafna servizzi oħra

Tel: Victoria Gozo: 21561212/3 Valletta: 21235772 or info@jpetravel.net